

SÜG-Press

18. veebruar 2020

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 641

KOLMAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

- K 19.02 14.00 Juhtkonna koosolek
16.00 Nõukoja koosolek
Kreedo laululaager
- N 20.02 15.30 Suur Jäljendusvaadend (aula)
10.00 Noorte osaluskohvik
(Kuressaare kultuurikeskus)
Krattide laululaager
[Riikliku õpilaste teadustööde ning keskkonnaalaste uurimistööde konkursi tööde esitamise tähtaeg](#)
- R 21.02 Vabariigi aastapäeva aktused:
11.00 algklassid
12.00 põhikool
13.00 gümnaasium
14.40 Kodutütarde väljasõit Silma õppetallu
19.00 Kabaree linnarahvale
II trimestri lõpp, koolivaheaja algus
- L 22.02 Kodutütarde õppelaager Silmal
22.02-1.03 **Koolivaheaeg**
- K 26.02 Koolituspäev, klasside arutelu
- N 27.02 Koolituspäev
16.00 Väarikate Ülikool
18.30 [Õ-Ülikool](#)

TÄNU TEGIJAILE!

- Mari Ausmees** – õpilaste väga hea ettevalmistuse eest muusikaolümpiaadi piirkonnavoorks.
- Eena Mark, Diana Õun, Arti Allmägi** ja **kogu abiliste armee** – V Anna Raudkatsi võistutantsimise organiseerimise, korraldamise ja läbiviimise eest.
- Marju Roberts, Reet Lulla, Liis Ojasaar, Liina Truu, 10.A ja 11.A klass, 103. lennu kabaree** – Erasmus+ projekti „Tolerance“ („Sallivus“) eestvedamise, korraldamise ja väliskülaliste võõrustamise eest.
- Võrkpallipoisid ja -tüdrukud** – osalemise eest SÜG vs KG võrkpallis, kellest võitjatena tulid seekord lahingust KG vastu välja **tüdrukud** koosseisus Karoli Mägi 11.B, Carmen Electra Pirm 12.B, Kättriin Käsper 12.C, Luise Vevers 11.C, Kaisa Tänav 11.C, Eve Sõmmer 10.C, Anete Antsaar 10.A ja Kelly Grahv 10.C.
- Varsakabi ja Mari Ausmees** – kontsert- etenduse eest Kaubamajas.

ÕNNITLEME!

Sander Brõšov (8.e) – pronksmedal Taanis toimunud judovõistluselt *Danish Open*.

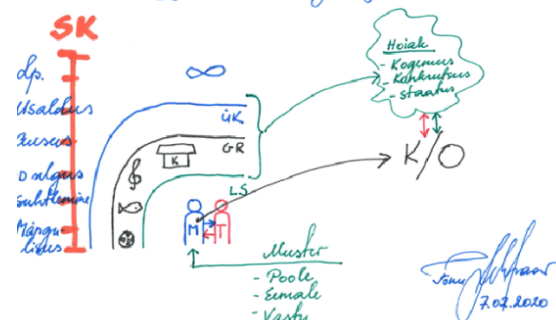
PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

- K 19.02 Liis Kala. Eesti keele õpingutest Tartu Ülikoolis
- N 20.02 Direktsiooni info
- R 21.02 Ly Haandi. Psühhosotsiaalne kriisiabi
- E 02.03 Viljar Aro
- T 03.03 Merlin Vares. Pedagoogikaõpingute esimesed päevad
- K 04.03 Ingrid Martin. HEV-õppimisest Tartu Ülikoolis
- N 05.03 Direktsiooni info
- R 06.03 NAISTEPÄEVA OOTUSES

TÕNU LEHTSAAR KÄITUMISE JUURTEST

Tõnu Lehtsaar alustas Haridusjuhtide Aastakonverentsil oma juttu sellest, et slide taheti ette. Ta siis püüdis teha ühe slaidi, kus kõik on peal:

Käitumise juured psühholoogi pilguga

Tema sõnutsi on muster lähisuheteks meile enamasti lapsepõlvest kaasa antud. On lähisuhete, grupisuhete ja ühiskondlik tasand. Lisaks veel miskit üle kõige selle – jumalikkus, tõde, ...

Kõik tasandid on vajalikud ja puuduvat mingi teisega asendada ei saa. Samas ei ole me oma muustriga igavesti laulatatud ehk oluline on isiklik otsustus.

Terve suhte tunnused on näha vertikaalsel noolel – lugupidav suhtumine teisesse, usaldus, ausus (täpsustatult – sa ei pea kõike rääkima, aga see, mida räägid, olgu aus), identiteedi selgus, suhtlemine ise, mängulisus ehk šarmi on ka vaja.

Tõnu ütleb, et isiksuse põhialused kujunevad tõepoolest esimese kolme eluaasta jooksul:

- on neid, keda elu suunab inimeste poole;
- on neid, keda elu suunab inimestest eemale;
- on neid, keda elu suunab inimeste vastu.

Ja sageli ei tee me seda, mida peame õigeks, samas õigustame seda, mida teeme.

Muu hulgas küsiti temalt: „Miks lähisuhted nii sageli purunevad?“ Mõtles pikalt ja ütles: „Vastutustahtmatus“. Staatuse küsimuses ma lõplikku selgust siiski ei saanud, sest tema ütluse järgi teevat inimene enamasti seda, mis tagaks talle ta staatuse?

Kokkuvõtteks siiski – hoidkem üksteist.

Viljar Aro, koolijuht

MUUSIKAÕPETUSE OLÜMPIAADI PIIRKONNAVOOR

17. veebruaril 2020 toimus muusikaõpetuse olümpiaadi piirkonnavoore. Olümpiaad toimus eraldi põhikooli ja gümnaasiumi arvestuses.

Kummaski vanuseastmes oli üks osaleja: Kevin Rääim (9.b) põhikoolis ja Vootele Mets (11.c) gümnaasiumis. Mõlemal on au esindada maakonda lõppvoorus.

Täname ja õnnitleme osavõtjaid!

Marek Schapel, õppealajuhataja

V ANNA RAUDKATSI nim VÕISTUTANTSIMINE

Täname ägedat korraldajate meeskonda! Ilma teieta ei oleks need kaks päeva olnud nii tore-dad ja unustamatud! Olite imelised!!!

Suur aitäh teile, Anne Teigamägi, Rita Ilves, Marliin Haamer ja köögi meeskond, Aado Haandi ja koristjate-valvurite meeskond, Andreas Noor, Mari Ausmees ja Varsakabi, Vootele Mets, Mariliis Albert, Sander Teras, Karmen Ehanurm, Kirke Medri, Uku Pärtel Rand, Lotta Meet, Torm Vatsfeld, Karolin Kask, Paula Aarnis, Hendrik Veskinõmm, Uku Pokk, Cathrin Benita Poopuu, Getlin Jõgi ning kõik tublid abilised erinevatest meeskondadest!

Meie tänusõnad kuuluvad ka Kuressaare Spordikeskusele ja Kuressaare Kultuuri-keskusele meeldiva koostöö ja vastutulelikkuse eest!

Ära tegime!

Eena, Arti ja Diana

100 PÄEVA PIDU

Reedel, 7. veebruaril kutsusid meie kooli esimesed klassid pere ja sõbrad kooli, et tähistada koos saja koolipäeva täitumist.

Meie koolis käib 71 esimese klassi õpilast, kellel kõikidel aabits läbi loetud. Nii otsustatigi aabitsa lugusid meenutada ja vormida need aabitsauudisteks, mille ümber kõik muud esinemised ilusti keerlema hakkasid.

Klassijuhatajad valisid tublimad lugejad uudi-seid edastama, need võeti videosse, nagu ka

kooli meediaringi esimese klassi laste esitatud vaheteadustamised, mis peoõhtul siis ettekandmisele tulid. Peo päevaks oli haigus nii mõnegi lapse maha murdnud, kuid just läbi video osalesid nad omamoodi kaua oodatud peol.

Pidu oli vägev ja tagasiside igati positiivne. Kogu pidu aitas meil tehniliselt koos hoida Andreas.

Tund aega kestnud 100 päeva peol sai kuulda õpetajate Riina ja Sirje selgeks õpetatud laule, kaasa elada õpetajate Kersti ja Eena tantsulaste lõbusatele tantsudele ja klasside esinemisnumbritele. Õpetaja Katrini klassi õpilased lugesid vahva tähesalmi, millest lõpuks tuli kokku sõna SÜG, õpetaja Merle klassi lapsed tantsisid ning räppisid, õpetaja Ruta klassi õpilased esitasid lustaka lühinäidendi ning jäljendusvaadendi kava, õpetaja Merje klassi lapsed aga näitasid oma loodud animatsiooni, mida aitas neil teha õpetaja Merlin.

Õhtu üks ilusamaid hetki oli see, kui lava valutas võimlemisklubi Pärl. Võimlejateks meie kooli esimeste klasside tüdrukud ning nad esitasid treener Marjana selgeks õpetatud vabakava.

Peo lõppedes said kõik õpilased tunnistuse, mis kinnitas, et nad on tõesti 100 päeva koolis tarkust kogumas käinud.

Merle Lepik, 1. klassi õpetaja

ERASMUS+ga ERINEVUSI TOLEREERIMAS

10.-14. veebruaril 2020 võõrustas Saaremaa Ühisgümnaasium viie kooli Erasmus+ projekti teemaga „Tolerance“ („Sallivus“). Külalised olid kokku 22 õpilast ja 9 õpetajat Leedust, Rumeeniast, Türgist ja Portugalist. SÜGi keeleklasside jaoks on tegemist ka nende iga-aastase keelepraktikaga.

Kui esimesel projektikohtumisel İstanbulis panid õpetajad paika tööplaani, siis Eesti-kohtumisel osalesid õpilased erinevates tegevustes, mis tõstsid nende teadlikkust sellest, mis suguseid erinevaid diskrimineerimise vorme on olemas ning et sagedasti ei sõltu seda põhjustavate faktorid alati üldse inimese tahtest või olemusest (rikkus-vaesus, erinevad puuded, nahavärv, rahvus jne). Õpiti, kuidas selliseid inimesi ja olukordi märgata ning kuidas inimesi sellises olukorras aidata ning nende enesekindlust tõsta – näiteks proovisid õpilased end panna kurtide olukorda ning saada hakkama vaid huultelt lugemisega.

Loomulikult jäi aega ka Kuressaare ja Saaremaa tutvumiseks. SÜG-i 11.a klassi õpilased olid giidideks Saaremaa-ekskursioonil. Samuti said külalised muuhulgas osaleda Kuressaare lossi aardejahil ning koos käidi ka keskaja keskuses Archebald. Meie 10.a ja 11.a korraldasid külalistele ka filmiõhtu ning rahvatantsuõpetaja Eena Mark pani kõik soovijad ka Eesti rahvatantse tantsima.

Nii õpetajad kui õpilased said osaleda erinevates töötubades SÜG-i keskkonnahariduskeskuses, Angla pärimuskultuurikeskuses kui Archebaldis. Ning loomulikult ei jäänud nägemata ka selleaastane kabaree-etendus, mida kirjeldades olid külalised võimelised kasutama vaid ülivõrdes positiivseid omadussõnu. Kuidagi ei suutnud osad neist uskuda, et meie õpilased on nõus pärast tunde veel nii palju tööd tegema, et selline etendus lavalaudadele tuua.

Kokkuvõttes oli projektinädal vägagi edukas ning järgmine kohtumine toimub maikuu, siis juba Rumeenias.

Saaremaa Ühisgümnaasiumis võttis välisküla-
lised vastu korradluskomisjon koosseisus Marju
Roberts, Reet Lulla, Liina Truu ja Liis Ojasaar.
Õpilasarännet kaasrahastab Euroopa Liidu hari-
duse, koolituste, noorte ja spordi toetus-
programm Erasmus+.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

*Marju Roberts, projekti Eesti-poolne
koordinaator*

PÕHIKOOLI MÄLUMÄNG

Tänaseks on peetud kaks mälumängu vooru
põhikooli õpilastele. Kokku saadakse veel märtsis
ja aprillis. Siis selgub selleaastane 5.-9. klas-
side mälumängu võitja klass.

Hetkel on seis selline:

KL	I v	II v	KOKKU KOHT	
5A	10	8	18p	7.
5B	8	8	16p	8.
6A	9	13	22p	5.
6B	9	-	9p	10.
7A	15	13	28p	2.
7B	11	9	20p	6.
8A	6	20	26p	3.-4.
8B	12	14	26p	3.-4.
9A	-	15	15p	9.
9B	15	17	32p	1.

Diana Õun, huvijuht

EDUKALT MÄNGITUD MINIVÖRK- PALLIVÖISTLUSED

29.01.2020 toimusid Saare maakonna ja Eesti
Koolisporti Liidu miniliiga võrkpallivõistlused

4.-6. klassi tüdrukutele ja poistele Kuressaare
spordikeskuses. Kohale oli tulnud 3 tüdrukute
ja 7 poiste võistkonda. Meie kooli tüdrukute
I võistkond mängis väga tasavägise ja põneva
võistluse Kuressaare Gümnaasiumi tüdrukute
vastu 2:1. Saaremaa Ühisgümnaasiumi tüdru-
kud saavutasid ihaldatud I koha võidu ja
karika. Võistluse kolme paremat õnnitleti kahe
medali, diplomi ja Super SKYPARKi päeva-
piletiga.

Meie kooli võidukas võistkonnas mängisid
Liset Isabel Karu, Maris Rüütel, Ulla Maripuu,
Helena Tamleht ja Saskia Natalie Kukka
Roberts (kõik 6.b klasist).

SÜG-i teine tüdrukute võistkond saavutas III
koha. Võistkonnas mängisid Renata Rajas (4.a),
Johanna Altmets (4.b), Kristiin Pulk (6.b) ja
Karmenite Usin (4.a).

Poisid mängisid kahes alagrupis ja lõpuks selgitasid meie kooli poisid 5.-6. koha mängudega oma paremuse, saavutades 5. koha.

Võistkonnas mängisid Sten Erik Mägi (6.b), Laur Erik Laine (6.b), Eron Laak (6.b), Tomek Vasemägi (6.b), Kaur Vesberg (6.b) ja Reio Markkus Lepp (3.a).

Täna kõiki võistlejaid ilusa võistluspäeva ja heade tulemuste eest ning õnnitlen medali- võitjaid.

Nüüd tuleb tüdrukute esikoha võistkonnal Saare maakonna au kaitsma minna Lääne regiooni võistlustele mandrile märtsis. Edukat harjutamist.

Aime Metsmaa, kehalise kasvatuse õpetaja

UUT KIRJANDUST RAAMATUKOGUS 02.02.2020

Järvik, E. Figuurnoodid : Kogumik (figuurnoodid on avanud uue lehekülje muusikakultuuris - noodist mängimise erilise noodikirja alusel. See on uus võimalus neile, kellele traditsiooniline noodikirja omandamine on mingil põhjusel võimatu) Tolaram Foundation, 2004

Stewart, T. Mõõt või meelevald : Eesti Rooma Klubi (märksõnad: globaalprobleemid, tulevikuuuringud, visioonid, säästev areng, keskkonnapoliitika, prognoosid, majandus, kultuur) Eesti Rooma Klubi, 2018

Gennadi Noa kingitus koolile: **Noa, Gen** Hingeside : maailm 3000 : armastusromaan (romaan „Hingeside” on sõnagalerii paljude paaride armastusest, mis kõike loob ja hoiab. Hingede ühinemist armastuses vapustavad vihkamine ja sõda. Teose peategelane - Odini sõdalane Andres, otsib Afganistanis üles oma klassivenna- ISIS-e võitleja Helgeri. Kohtumine mõjutab mõlema maailmanägemust ja saatust. Teose 4.trükk) G.Noa, 2019

ÕPPEKIRJANDUS:

Hennoste, H. Tekstist tekstini. Lugemine ja kirjutamine 2020 (Argo, 2020)

Hennoste, H. Õpilasele põhikooli eesti keele lõpueksamist 2020 (Argo, 2020)

Pullerits, M. Muusika. Õpik 1. klassile + töövihik (Avita, 2019)

Karelson, V. Loodusõpetuse töövihik 3. klassile II osa (Skriibus, 2019)

ILUKIRJANDUS:

Hargla I. Apteeker Melchior ja Pilaatuse evangeelium : kriminaalromaan vanast Tallinnast (7. raamat - Indrek Hargla ajalooliste kriminaalromaanide tsükklis) Raudhammas, 2019

Pauts, K. Politseiniku tütar : Saaremaa põnevik 1. raamat (põnev krimka näitab, et ka kinnise loomuga eestlastest saab kirjutada mõnusa perekonnasaladustest pungil loo: Saaremaa hüljatud nurgake ja vanad, Nõukogude ajal tulvil elu olnud majad, sobivad kõhedusttekitavaks keskkonnaks väga hästi) Varrak, 2016

Owens, D. Kus laulavad langustid (käesolev romaan on erakordselt peen ood loodusele, habras täiskasvanuks saamise ja armastuse lugu, kohtudraama ja painav mõrvamüsterium) Rahva Raamat, 2019

Valsberg T. Eluterve pohhuist : näpunäiteid stressivabaks eluks (Kes on eluterve pohhuist? See on tegelane, kes hoolib, aga ei muretse. Ta pigem laseb varvast, kui kuulab kellegi hala või süüdistamist...

Selle raamatu abil saad luua endale muretuma ja stressivabama elu) Maailmamuusika, 2019

LASTE- JA NOORTEKIRJANDUS:

De Lestrade, A. (kirjutanud) Väike prints : Antoine de Saint-Exupéry ainetel (unikaalne raamat, ilusate Valeria Docampo piltidega - mõeldud väikestele lastele alates 4. eluaastast) Avita, 2019

Pervik A. Nummipealt ja mujalt : lood ja limerikud (limerikud: väikesed jaburad luuletused, mis on pärit Iirimaalt/ 4.b klassi kohustusliku kirjanduse raamat) Tänapäev, 2017

Jancis K. Kapten Morten lollide laeval (vahva seiklustega lugu esimese klassi õpilasest Morten Viksist ja tema isast, kes on kaugsõidukapten ning seilab ookeanil, kus elavad lendkalad/ 4.a klassi kohustusliku kirjanduse raamat) Menu Media, 2019

Mazetti K. Isad ja piraadid (sarja Nõod Karlssonid 6.raamat, tore lugemine lastele/ 3.a klassi kohustusliku kirjanduse raamat) Tänapäev, 2017

Saar, A. Pärt ja viimane koogitükk (Pärdi-sarja neljas raamat. Lugu sellest, kuidas poiss, nimega Pärt täbarate olukordadega hakkama saab ja nagu sarjas juba kombeks, ei jää poiss ka seekord oma murega üksi/ 3.a klassi kohustusliku kirjanduse raamat) Päike ja Pilv, 2018

Favilli, E. Unejutud mässumeelsetele tüdrukutele : 100 erakordse naise lugu (100 muinasjutuvormis tõestisündinud lugu kangelaslikest naistest, alates Elizabeth I-st kuni Serena Williamsini. Raamatu illustraatoriteks on 60 naissoost kunstnikku üle maailma. Nendes unejuttudes ei räägita mitte printsessidest, vaid naistest, kes muutsid maailma) Rahva Raamat, 2018

Uudiskirjanduse kohta leiate infot raamatukogu andmebaasist RIKSWEB: sisevõrgust <http://192.168.0.5/> ja välisvõrgust syg.edu.ee:8080

Iivi Jakobson, raamatukogu juhataja

OMALOOMINGU LEIUNURK

Tänapäevane uudne tähtpäev

Emakese Maa päev

17. mail tähistame Emakese Maa päeva. Selle püha idee on, et inimesed mõtleksid korra sellele, mida ilusat meie koduplaneet meile pakub. Emakese Maa päeval võtame kõik aja,

et pakutavat väärtustada ning nautida.

Kui püha satub argipäevale, on tööpäev lühendatud, et inimesed saaksid loodusesse matkama minna või perega koos aega veeta. Miks mitte ka mõlemad ühendada ning minna loodusesse kogu perega?

Transpordivahendiks on rangelt soovitatav kasutada oma kondimootorit. Kas siis kõndida jala või vurada jalgrattaga punktist A punkti B, meie armas Eestimaa pole ju sugugi nii suur. Kui aga siiski tuleb ette võtta mõni pikem ringkäik, on sel päeval ka ühistranspordiga liikumine kõigile tasuta.

Sel päeval üritame kõik vähendada oma jäätmekulu. Selle nimel kasutame poes käies võimalikult palju oma korduvkasutatavaid kotte ja teisi pakendeid. Ka poed on Emakese Maa päeva meeleolus, müües enamus kaupa lahtiselt ning pakkudes soodushindadega öko-tooteid.

Nagu igal korralikul pühal on ka Emakese Maa päeval peolaud kaetud kõige hea ja paremaga. Sel päeval on eriti teemas taimetoit! Ka loomad on ju Emakese Maa täieõiguslikud elanikud. Peolaual on väga populaarsed loomproduktide vaba kartulisalat, erinevad taimsed saiakesed ning puuviljadest valmistatud päikesesmuuti! Hinnatuimaks joogiks on vesi.

Mai 17. päeval on soovitatav kanda rohelist, kollast või sinist – värve, mis iseloomustavad meie rõõmsat koduplaneeti enim. Need värvid kaitsevad kandjat näpistajate eest, kes võivad eelmainitud värvide mittekandjat ohustada.

Emakese Maa päev on mõeldud kõigile inimestele. Pole oluline vanus, rass, sugu ega seksuaalne orientatsioon. Lisaks kõigele eelmainitule, on sel päeval oluline väärtustada nii ennast kui ka oma kaasmaalasi. Ainult meie ise saame hoida oma koduplaneeti elamisväärseks.

Riin Jaanson, Tuuli Vassar (11.ab)

KEVADEKUULUTAJAD VEEBRUARIS

